

POSTANOWIENIE

Dnia 8 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Iwona Koper

w sprawie z wniosku M. W.

przy uczestnictwie Gminy Miasta R., P. (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w R., M. K.,
B. W., Z. W., M. W. i Skarbu Państwa - Wojewody (...)

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 8 czerwca 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania Gminy Miasta R. od
postanowienia Sądu Okręgowego w R.

z dnia 24 maja 2016 r., sygn. akt IV Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 maja 2016 r. Sąd Okręgowy w R. oddalił apelację Gminy Miasta R. od postanowienia Sądu Rejonowego w R. uwzględniającego wniosek M. W. o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie.

W skardze kasacyjnej wniesionej przez uczestniczkę postępowania Gminę Miasta R. od postanowienia Sądu Okręgowego w R. wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oparty został na przesłankach z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Skarżąca wskazała na konieczność rozstrzygnięcia kwestii wyłączenia z obrotu prawnego fragmentu lotniska wojskowego stanowiącego pierwotnie własność Skarbu Państwa, дарowanego następnie Gminie Miasta R. z przeznaczeniem na założenie lotniska cywilnego użytku publicznego, który to cel został zrealizowany.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznając nadzwyczajny środek zaskarżenia, jakim jest skarga kasacyjna Sąd Najwyższy działa w interesie publicznym, wyjaśniając istotne zagadnienia prawne, dokonując wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, bądź usuwając z obrotu prawnego orzeczenia wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe (postanowienie SN z 6 lipca 2007 r., sygn. akt I CSK 206/07, nie publ.). Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powinien przedstawić argumentację jurydyczną pozwalającą przyjąć, że w sprawie rzeczywiście występuje przywołana w nim przesłanka (postanowienia SN z 21 czerwca 2007 r., sygn. akt I CSK 178/07, nie publ. i z dnia 21 lipca 2005 r. sygn. akt V CSK 18/05, nie publ.).

W odniesieniu do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga to uzasadnienia, że przedstawione zagadnienie prawne jest istotne, co wyraża się w jego znaczeniu dla rozwoju prawa lub precedensowym charakterze. Zagadnienie prawne musi być jednocześnie oparte na stanie faktycznym i prawnym sprawy, w której wniesiono skargę kasacyjną i być istotne także dla rozstrzygnięcia tej sprawy.

W ustalonym stanie faktycznym sprawy nie zachodzi potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego przez skarżącego zagadnienia prawnego.

Przedmiotem wniosku o zasiedzenie był pas gruntu z działki 1/17 o powierzchni 50 m², oznaczony jako działka 1/147, należącej do skarżącej Gminy, a poprzednio do Skarbu Państwa, położony poza trwałym, betonowym ogrodzeniem, wewnątrz którego funkcjonowało lotnisko wojskowe, a następnie lotnisko cywilne użytku publicznego. Poza ogrodzeniem posadowionym tam co najmniej od 1975 r., wyznaczającym granice lotniska wraz z infrastrukturą brak jest jakichkolwiek urządzeń służących jego funkcjonowaniu.

Wyłączenie rzeczy z obrotu cywilnoprawnego ma z reguły charakter bezwzględny i wynika z zapisów ustawowych (np. art. 14 a ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne, tekst jedn. Dz. U. z 2015, poz. 469, ze zm., art. 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru

strategicznych zasobów naturalnych kraju, Dz. U. Nr 97, poz. 1051, ze zm.). Wyłączenie z obrotu może wynikać także ze szczególnego charakteru nieruchomości, jak w przypadku nieruchomości niezbędnych na cele obronności i bezpieczeństwa państwa (zob. uzasadnienie uchwały pełnego składu Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2007 r., III CZP 30/07, OSNC 2008, nr 5, poz. 43), do których zalicza się m.in. nieruchomości wykorzystywane pod lotniska i urządzenia naziemne lotniska (§ 1 pkt 1 lit. e. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie określenia rodzajów nieruchomości uznawanych za niezbędne na cele obronności i bezpieczeństwa państwa, tekst jedn. Dz. U. z 2014, poz. 1087).

W przypadkach określonych w ustawie (np. art. 4f. ust. 1 nieobowiązującej ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego, tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 712 ze zm., obecnie art. 95 ustawy z 10 lipca 2015 r. o Agencji Mienia Wojskowego, tekst jedn. Dz. U. 2016, poz. 614 ze zm.) nieruchomości mogą nabyć jedynie podmioty prawa publicznego. Treść powołanych przepisów, w szczególności użyty w nich zwrot „nieruchomości Skarbu Państwa, stanowiące lotniska wojskowe lub ich części” wskazuje, że obszar lotniska wojskowego mógł obejmować część nieruchomości.

Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r., poz. 958) definiuje w art. 2 pkt 4 w zw. z art. 1 pkt 4 lotnisko jako wydzielony obszar na lądzie, wodzie lub innej powierzchni w całości lub w części przeznaczony do wykonywania startów, lądowań i naziemnego lub nawodnego ruchu statków powietrznych, wraz ze znajdującymi się w jego granicach obiektami i urządzeniami budowlanymi o charakterze trwałym, wpisany do rejestru lotnisk. Podobną definicję zawierał art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 31 maja 1962 r. - Prawo lotnicze, (Dz. U. nr 32, poz. 153, ze zm.). Posłużenie się tą definicją jest uzasadnione z uwagi na fakt założenia przez uczestniczkę postępowania, po przekazaniu jej przedmiotowej nieruchomości, w ramach istniejącego lotniska wojskowego lotniska cywilnego użytku publicznego.

Granice nieruchomości w znaczeniu prawnym (art. 46 § 1 k.c.), czy wieczystoksięgowym nie muszą się pokrywać z obszarem wykorzystywanym pod lotnisko, względnie z obszarem przeznaczonym pod lotnisko. Ustawodawca posługuje się również pojęciem terenu w znaczeniu wydzielonej przestrzeni, przeznaczonej na określone cele (ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym tekst jedn. Dz. U. z 2017, poz. 1073), czy terenu zamkniętego (ustawa z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne, tekst jedn. Dz. U. 2016, poz. 1629 ze zm.) jako terenu o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określonym przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych (art. 2 pkt 9) w drodze decyzji, w której określa się granice terenu zamkniętego (art. 4 ust. 2a). Zgodnie z § 3 pkt 1 lit. e. rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 18 lipca 2003 r., (Dz. U. Nr 141, poz. 1368) za tereny zamknięte niezbędne dla obronności państwa, na których Minister Obrony Narodowej nadzoruje prace geodezyjne i kartograficzne, uznaje się tereny zajęte m.in. pod lotniska wojskowe.

W okolicznościach faktycznych sprawy przedmiot zasiedzenia nie obejmował obszaru, na którym faktycznie zostało urządzone lotnisko. W materiale dowodowym sprawy brak jest decyzji administracyjnych, z których wynikałoby, że mieścił się on w granicach terenu zamkniętego, na którym miałyby być zlokalizowana infrastruktura techniczna związana z funkcjonowaniem lotniska.

Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) polega na wykazaniu przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, które ma charakter oczywisty, rażący, jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy stosunku prawnego oraz bez sprawdzania oceny dowodów. Jest to więc stan rzeczy widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Chodzi o wypadki, w których bez wątpliwości nastąpiły podnoszone w niej uchybienia lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo też podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesioną skargę. Uzasadnienie wniosku o rozpoznanie wniesionej skargi kasacyjnej, oparte na twierdzeniu o prawnej wadliwości zaskarżonego postanowienia, popartym argumentacją zaczerpniętą z uzasadnienia podstaw

skargi, które na tym etapie postępowania nie podlegają merytorycznej ocenie, przy braku wykazania kwalifikowanego charakteru podnoszonego naruszenia nie pozwala uznać, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Naruszenie prawa w okolicznościach konkretnej sprawy nie jest bowiem równoznaczne z jego kwalifikowaną postacią jaką stanowi jego oczywiste naruszenie.

W sprawie nie zachodzi nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy, w granicach zaskarżenia bierze pod uwagę z urzędu.

Z tych przyczyn na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

jw